

فصل اول - کلیات، تعاریف و دامنه شمول

ماده (۱): مفاهیم و اصطلاحات به کار رفته در این قانون، دارای تعاریف زیر می‌باشند.

الف) کالا: هر نوع اموال منقول و غیرمنقول که قابل مبادله باشد. حامل‌های انرژی و همچنین انواع گاز و آب در حکم کالا محسوب می‌گردند. پول رایج جمهوری اسلامی ایران و همچنین پول رایج کشورهای خارجی کالا محسوب نمی‌شود.

ب) عرضه کالا: انتقال کالا از طریق هر نوع معامله.

ج) عرضه کالا به خود: کالاهایی که توسط مؤدی خریداری، تحصیل یا تولید می‌شوند و برای استفاده شغلی یا مصارف شخصی برداشته می‌شوند.

د) ارائه خدمت: انجام خدمات برای غیر در قبال مابه‌ازاء.

ه) واردات: ورود کالا یا خدمت از خارج از کشور یا از مناطق آزاد تجاری-صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی به قلمرو گمرکی کشور.

و) صادرات: صدور کالا یا خدمت به خارج از کشور یا به مناطق آزاد تجاری-صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی.

توضیح: با توجه به اختلاف نظر در خصوص شمول مالیات بر ارزش افزوده در مناطق آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی، دو سناریو مطرح شده است. در صورت پذیرش بند (ه) و (و) بالا که آخرین مصوبه کمیسیون اقتصاد است مناطق خارج از دایره شمول مالیات بر ارزش افزوده قرار می‌گیرند. اما در صورت پذیرش متون زیر به عنوان تعریف واردات و صادرات، عرضه کالا و ارائه خدمات در مناطق نیز مشمول مالیات بر ارزش افزوده می‌شود.

ه) واردات: ورود کالا یا خدمت از خارج از کشور

و) صادرات: صدور کالا یا خدمت به خارج از کشور

ز) مالیات فروش: مالیات بر عرضه کالاها و ارائه خدمات مشمول در یک دوره معین.

ح) مالیات خرید: مالیات بر خرید کالاها و خدمات مشمول که مؤدیان برای فعالیت‌های اقتصادی خود در یک دوره معین با رعایت این قانون پرداخت می‌نمایند.

ط) مالیات بر ارزش افزوده: مالیات فروش پس از کسر مالیات خرید در یک دوره معین.

ی) مالیات: مالیات بر ارزش افزوده، مگر در مواردی که عنوان دیگری داشته باشد.

ک) نرخ مالیات: نرخ مالیات بر فروش کالا و ارائه خدمت و واردات آنها.

ل) قانون مالیات‌های مستقیم: قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۰۳ و اصلاحات بعدی آن.

م) سازمان: سازمان امور مالیاتی کشور

ن) **مؤدی:** شخصی است که به عرضه کالا و ارائه خدمت و واردات و صادرات آنها مبادرت می‌نماید. اشخاص به ترتیبی که سازمان تعیین و اعلام می‌کند مؤدی محسوب مشمول تکالیف مقرر در این قانون می‌شوند.

س) **حد آستانه:** میزانی از فروش یا درآمد سالانه مؤدیان است که شاخص تعیین شمول مؤدیان برای فراخوان و اجرای این قانون می‌باشد. تعیین حد آستانه برای مؤدیان و تغییرات بعدی آن با پیشنهاد سازمان و تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی خواهد بود.

تبصره- واحدهای تولیدی و معدنی قبل از بهره‌برداری که دارای مجوز تأسیس از مراجع ذی‌ربط می‌باشند و همچنین، صادرکنندگان و واردکنندگان به عنوان مؤدی شناخته شده و بدون حد آستانه مشمول اجرای قانون خواهند بود.

ع) **سال مالیاتی:** یک سال شمسی است که به چهار دوره مالیاتی سه ماهه تقسیم می‌شود. در صورتی که شروع یا خاتمه فعالیت مؤدی در خلال یک دوره مالیاتی باشد، زمان فعالیت مؤدی طی دوره مربوط، یک دوره مالیاتی تلقی می‌شود.

ف) **خدمات مالی و اعتباری:** دریافت سپرده و به کارگیری آن در قالب اعطای تسهیلات و یا ایجاد اعتبار در چارچوب قانون پولی و بانکی کشور، قانون عملیات بانکی بدون ربا و مصوبات شورای پول و اعتبار و نیز انتقال وجه و خرید و فروش ارز اعم از نقدی یا حواله‌ای و تسهیلات موضوع ماده (۳۰) قانون رفع موانع تولید رقابتی موضوع ماده ۱۳۸ مکرر اصلاحیه قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۹۵/۰۴/۳۱

ص) **خدمات واسپاری (لیزینگ):** اعطای تسهیلات در چارچوب قرارداد اجاره و فروش اقساطی برای واگذاری اموال منقول و غیرمنقول مورد تقاضا به مشتریان.

ق) **معافیت مالیاتی:** عدم تعلق مالیات بر عرضه کالاها و ارائه خدمات. در این صورت مالیات خرید نهاده‌های مربوط به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی در قیمت تمام شده منظور می‌شود.

ماده ۲- عرضه کالاها و ارائه خدمات در ایران و همچنین واردات و صادرات آنها مشمول مقررات این قانون می‌باشد.

در صورت پذیرش تعلق مالیات بر ارزش افزوده بر مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی، متن زیر جایگزین ماده ۲ خواهد شد.

ماده ۲- عرضه کالاها و ارائه خدمات در ایران (اعم از قلمرو گمرکی و مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی) و همچنین واردات و صادرات آنها مشمول مقررات این قانون می‌باشد.

تبصره ۱- کالاهای مشمول مالیات موضوع این قانون که توسط مؤدی (اشخاص حقیقی) خریداری، تحصیل یا تولید می‌شود، در صورتی که برای مصارف شخصی برداشته شود عرضه کالا به خود محسوب می‌شود و

مشمول مالیات خواهد شد. در صورتی که عرضه کالا به خود برای استفاده شغلی باشد مشمول مالیات نخواهد شد.

تبصره ۲- معاوضه کالاها و خدمات در این قانون، عرضه کالا و ارائه خدمت از طرف هر یک از متعاملین محسوب می‌شود و مشمول مقررات این قانون می‌باشد.

ماده ۳- تاریخ تعلق مالیات به شرح ذیل است:

الف- در مورد عرضه کالا: تاریخ دریافت وجه صورت حساب

ب- در مورد عرضه کالا به خود: تاریخ برداشت برای مصارف شخصی؛

ج- در مورد معاوضه: تاریخ معاوضه؛

د- در مورد ارائه خدمات: تاریخ دریافت وجه صورتحساب

ه- در مورد پیمانکاری: تاریخ دریافت علی‌الحساب و یا تاریخ دریافت وجه صورتحساب

و- در مورد صادرات کالا: تاریخ صدور به خارج از کشور یا به مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی؛

ز- در مورد واردات کالا: تاریخ ترخیص کالا از گمرک؛ در مورد کالای متروکه، تاریخ ترخیص نهایی از گمرک،

ح- در مورد واردات خدمت: تاریخ تاریخ پرداخت ما به ازاء،

ط- در مورد صادرات خدمت: تاریخ دریافت وجه صورتحساب و یا دریافت ما به ازاء، هر یک که مقدم باشد؛

ی- در مورد فروش آب و برق و گاز و تلفن به مشترکین: تاریخ دریافت وجه صورتحساب (قبوض)؛

ک- در موارد دیگر که به پیشنهاد سازمان به تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد: تاریخ صورتحساب.

فصل دوم- معافیت‌ها

ماده ۴- عرضه کالاها و ارائه خدمات مشروح زیر و واردات آنها از پرداخت مالیات معاف می‌باشد:

الف- کالاها

- ۱- محصولات کشاورزی فرآوری نشده (بسته‌بندی، انجماد، پاک کردن، درجه‌بندی، پوست‌گیری، شستشو، تمیزکاری و تفکیک، اختلاطو همگن سازی، مغز کردن، خرد کردن، برش زدن، خشک کردن، از نظر این قانون فرآوری محسوب نمی‌گردد) به استثنای چوب خام داخلی
- ۲- دام و طیور زنده و آبزیان، زنبور عسل، نوغان و پیله ابریشم؛
- ۳- خوراک دام و طیور و آبزیان؛

- ۴- کود، بذر، نهال و سم؛
- ۵- آب مصارف کشاورزی؛
- ۶- آرد خبازی، نان (صنعتی و سنتی)، گوشت، تخم ماکیان و پرندگان، انواع ماکارونی، برنج، حبوبات، پروتئین سویا، شیر، ماست، پنیر، شیر خشک **مخصوص کودکان؛ قندوشکر مصرفی و روغن نباتی**
- ۷- خمیر کاغذ و کاغذ باطله، کتاب، روزنامه، مجله و نشریات (کاغذی و الکترونیکی) انواع دفاتر تحریر و کاغذ چاپ و تحریر.
- تبصره-** خدمات آگهی و تبلیغات از حکم این ماده مستثنی است.
- ۸- کالاهای اهدایی به صورت بلاعوض به وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی، جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران، **آستان‌های مقدس**، مؤسسات خیریه و حوزه‌های علمیه با تأیید هیأت وزیران
- ۹- کالاهای وارده همراه مسافر برای استفاده شخصی تا میزان معافیت مقرر طبق مقررات صادرات و واردات؛
- ۱۰- اموال غیرمنقول، اعم از عین و منفعت؛ این معافیت قابل تسری به ارائه خدمات هتلداری، انبارداری، غرفه‌های نمایشگاهی و همچنین ارائه خدمات اجاره اموال منقول از قبیل ماشین‌آلات منصوبه در آنها و تأسیسات شهرداری نخواهد بود.
- ۱۱- واردات شمش طلا توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران؛
- ۱۲- هرگونه انتقال دارایی به/از صندوق‌های سرمایه‌گذاری، موضوع قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید به منظور تسهیل اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی مصوب ۱۳۸۸، به عنوان آورده غیر نقد شرکاء در همان واحدهای سرمایه‌گذاری؛
- ۱۳- انتقال طلا و مسکوکات طلا به/از صندوق‌های سرمایه‌گذاری، موضوع قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید به منظور تسهیل اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی مصوب ۱۳۸۸، که دارای مجوز برای سرمایه‌گذاری در طلا و مسکوکات طلا از سازمان بورس و اوراق بهادار می‌باشند.
- ۱۴- واردات داروهای پیشگیری و درمانی (انسانی، حیوانی و گیاهی) و کالاهای مصرفی درمانی با تأیید وزرای بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و جهاد کشاورزی حسب مورد.
- ۱۵- رادار و تجهیزات کمک ناوبری هوانوردی، تجهیزات نظامی و اطلاعاتی موضوع بندهای (پ)، (ت) و (ث) ماده ۱۱۹ قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰/۰۸/۲۰ با رعایت ترتیبات مقرر در بندهای مذکور.
- ۱۶- واردات ماشین‌آلات و تجهیزات سرمایه‌ای معدنی، کشاورزی، راهسازی، ریل‌گذاری و هواپیما، هلی‌کوپتر، لوکوموتیو و واگن و خطوط تولید صنعتی به تشخیص وزارت صنعت، معدن و تجارت توسط واحدهای مجاز با رعایت قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تأمین نیازهای کشور و تقویت آنها در امر صادرات و اصلاح ماده ۱۰۴ ق.م.م. مصوب ۱۳۹۱/۰۶/۰۶ مجلس شورای اسلامی.
- ۱۷- تجهیزات پزشکی و آزمایشگاهی دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی و تجهیزات و اقلام با کاربرد منحصر نظامی.

۱۸- مالیات بر ارزش افزوده و عوارض آب، برق و گاز با توجه به مالیات و عوارض مندرج در صورت حساب (قبوض) مصرف کنندگان و همچنین نفت تولیدی و فرآورده‌های وارداتی، فقط یکبار در انتهای زنجیره تولید و توزیع آنها توسط شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران (شرکتهای پالایش نفت) و شرکتهای دولتی تابع ذی‌ربط وزارت نفت و شرکتهای گاز استانی و شرکتهای تابع ذی‌ربط وزارت نیرو و شرکتهای توزیع برق، آب و فاضلاب شهری و روستایی استانی بر مبنای قیمت فروش داخلی محاسبه و دریافت می‌شود. مبنای قیمت فروش برای محاسبه عوارض آلاینده‌گی موضوع تبصره (۱) ماده (۳۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده، قیمت فروش فرآورده به مصرف کننده نهائی در داخل کشور است. پالایشگاهها و واحدهای پتروشیمی آلاینده نیز مشمول پرداخت عوارض آلاینده‌گی هستند. (این بند عیناً از قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت ۲ نقل شده است).

۱۹- انواع فرش، گلیم و جاجیم دستباف و کلیه کالاهای فرهنگی

ب) خدمات

- ۱- کلیه خدمات آماده سازی محصولات خام کشاورزی شامل پوست‌گیری، شستشو، تمیزکاری و تفکیم، اختلاط و همگن سازی، خرد کردن و برش زدن، مغز کردن، خشک کردن، ضد عفونی و بسته بندی؛
- ۲- انواع خدمات درمانی و پیشگیری (انسانی، حیوانی، گیاهی)، خدمات توانبخشی و حمایتی و خدمات آرامستان‌ها؛
- ۳- ارائه خدماتی که ما به ازاء آن به صورت حقوق و دستمزد پرداخت می‌شود در صورتی که مشمول فصل مالیات بر درآمد حقوق موضوع قانون مالیات‌های مستقیم باشد؛
- ۴- الف) خدمات مالی و اعتباری بانک‌ها، مؤسسات اعتباری غیربانکی، تعاونی‌های اعتبار و صرافی‌ها که به موجب قانون تأسیس شده یا می‌شوند، یا دارای مجوز فعالیت از بانک مرکزی ج.ا.ا می‌باشند.
ب) خدمات واسپاری اشخاص دارای مجوز فعالیت از بانک مرکزی ج.ا.ا.
ج) خدمات اعتباری قرض الحسنه صندوق‌های قرض الحسنه دارای مجوز فعالیت از بانک مرکزی ج.ا.ا یا سایر مراجع مورد تأیید بانک مرکزی ج.ا.ا و همچنین صندوق‌های قرض الحسنه که به موجب قانون تأسیس شده یا می‌شوند.
د) اعطای تسهیلات و صدور ضمانت‌نامه‌ها توسط صندوق‌های حمایتی، سرمایه‌گذاری و بیمه‌ای که به موجب قانون تأسیس شده‌اند در چارچوب اساسنامه آنها.
- ۵- خدمات دفاتر نمایندگی بانک‌های خارجی؛
- ۶- خدمات بیمه مستقیم و اتکایی دارای مجوز فعالیت از بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران و همچنین خدمات بیمه محصولات کشاورزی؛
- ۷- خدمات معاملات و تسویه اوراق بهادار و کالا در بورس‌ها و بازارهای خارج از بورس و بازارگردانی و سبدگردانی توسط اشخاص دارای مجوز فعالیت از شورای عالی بورس و اوراق بهادار؛

۸- بازخرید یا نقل و انتقال سهام، حق تقدم، سهم‌الشرکه و سایر اوراق بهادار؛
۹- نقل و انتقال واحدهای (Unit) سرمایه‌گذاری صندوق‌های سرمایه‌گذاری دارای مجوز از بورس اوراق بهادار.

۱۰- خدمات حمل و نقل:

- الف- خدمات حمل و نقل عمومی مسافر درون و برون شهری جاده‌ای، ریلی، هوایی، دریایی؛
ب- خدمات حمل و نقل بین‌المللی جاده‌ای، ریلی، هوایی، دریایی و خطوط انتقال لوله‌ای و سیمی؛
ج- خدمات حمل و نقل عبور خارجی کالا (ترانزیت)؛
د- خدمات معاوضه (سوآپ) نفت خام و فرآورده‌های نفتی (بنزین، نفت گاز، نفت کوره، نفت سفید، گاز مایع و سوخت هوایی)، گاز طبیعی و برق.
۱۱- خدمات آموزشی و پژوهشی طبق آیین‌نامه‌ای که با پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی (سازمان امور مالیاتی کشور)، علوم، تحقیقات و فناوری، آموزش و پرورش، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ظرف مدت سه ماه از تاریخ تصویب این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد؛
۱۲- ارائه خدمات مخابراتی بابت انتقال ترافیک مخابراتی به داخل کشور و ترانزیت ترافیک مخابراتی از طریق شرکت ارتباطات زیرساخت به مشتریان و اپراتورهای خارج از کشور؛
۱۳- ارائه خدمات ناوبری و مخابراتی و سرویس‌های مراقبت از هر هواپیما در پروازهای عبوری، بدون توقف و یا با توقف در ایران که از قلمرو هوایی ایران استفاده می‌کنند.

ماده ۵- موارد زیر از پرداخت مالیات معاف هستند و مالیات خرید نهاده‌های آنها مسترد می‌شود.
الف) صادرات کالاها و خدمات به خارج از کشور یا به مناطق آزاد تجاری- صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی از طریق مبادی خروجی رسمی با ارائه پروانه سبز گمرکی صادره توسط گمرک یا برگ خروجی (در مورد صادرات کالاها) و اسناد و مدارک مثبت (در مورد صادرات خدمات)؛
ب) عرضه انواع داروهای درمانی و پیشگیری (انسانی، حیوانی و گیاهی) و کالاهای مصرفی درمانی تولید داخل با تأیید وزرای بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا جهاد کشاورزی حسب مورد؛
ج) عرضه ماشین‌آلات و تجهیزات سرمایه‌ای معدنی و کشاورزی و خطوط تولید صنعتی به تشخیص وزارت صنعت، معدن و تجارت.

در صورت پذیرش تعلق مالیات بر ارزش افزوده بر مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی، متن زیر جایگزین بند الف ماده ۵ خواهد بود.
بند الف- صادرات کالاها و خدمات به خارج از کشور از طریق مبادی خروجی رسمی با ارائه پروانه سبز گمرکی صادره توسط گمرک یا برگ خروجی (در مورد صادرات کالاها) و اسناد و مدارک مثبت (در مورد صادرات خدمات)؛

ماده ۶- مالیات پرداختی بابت کالاهای همراه مسافران تبعه کشورهای خارجی که ظرف دو ماه از تاریخ خرید از کشور خارج گردند، در صورتی که جمع مالیات خرید پرداختی آنان کمتر از یک میلیون (۱,۰۰۰,۰۰۰) ریال نباشد از محل وصولی‌های جاری، هنگام خروج از کشور با ارائه اسناد و مدارک مثبت، توسط سازمان در **مبادی خروجی به آنان** مسترد می‌گردد.

آیین‌نامه اجرایی این تبصره توسط سازمان امور مالیاتی کشور ظرف مدت سه ماه از تاریخ تصویب این قانون تهیه و به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد.

فصل سوم - مأخذ، نرخ و نحوه محاسبه

ماده ۷- مأخذ محاسبه مالیات فروش، بهای کالا یا خدمت مندرج در صورتحساب است. در مواردی که صورتحساب موجود نباشد و یا از ارائه آن خودداری شود و یا به موجب اسناد و مدارک مثبت احراز شود که ارزش مندرج در آنها واقعی نیست، مأخذ محاسبه مالیات فروش، ارزش روز کالا یا خدمت به تاریخ روز تعلق می‌باشد.

تبصره - موارد زیر جزء مأخذ محاسبه مالیات فروش نمی‌باشد:

الف) تخفیفات اعطایی **مندرج در صورتحساب یا بر اساس قراردادهای خرید و فروش؛**

ب) مالیات موضوع این قانون که قبلاً توسط عرضه کننده کالا یا ارائه دهنده خدمت پرداخت شده است؛

ج) سایر مالیات‌های غیرمستقیم و عوارضی که به موجب قوانین موضوعه هنگام عرضه کالا یا ارائه خدمت به آن تعلق گرفته است؛

د) وجوهی که به موجب سایر قوانین وصول می‌شود و به حساب درآمد عمومی واریز می‌گردد؛

ه) یارانه پرداختی دولت بابت جبران تمام یا قسمتی از قیمت کالا یا خدمت عرضه یا ارائه شده به اشخاصی که برای عرضه کالا و ارائه خدمات آنان قیمت مصوب تعیین می‌شود، مشروط به آنکه مالیات فروش به عنوان بخشی از آن احتساب نشده باشد؛

و) کمک‌های نقدی یا غیرنقدی و همچنین جبران زیان پرداختی توسط دولت طبق قوانین و مقررات موضوعه، مشروط به آنکه مالیات فروش به عنوان بخشی از آن احتساب نشده باشد.

ز) کمک‌های پرداختی شهرداری‌ها و دهیاری‌ها به سازمان‌های آتش‌نشانی طبق قوانین و مقررات موضوعه، مشروط به آنکه مالیات متعلق به عنوان بخشی از آن احتساب نشده باشد.

ماده ۸- مأخذ محاسبه مالیات واردات کالا، مجموع ارزش گمرکی و حقوق ورودی می‌باشد. مالیات مذکور جزء حقوق ورودی محسوب نمی‌شود.

ماده ۹- نرخ مالیات بر ارزش افزوده ده درصد (۹٪) می‌باشد.

تبصره- نرخ مالیات طلا و پلاتین (اعم از مصنوعات و شمش) **برای مصارف کارگاههای تولیدی سه درصد (۳٪)** می باشد.

ماده ۱۰- مالیات خریدی که مؤدیان برای فعالیت‌های اقتصادی خود به استناد اسناد و مدارک و صورتحساب‌های صادره موضوع این قانون پرداخت می‌نمایند، از مالیات فروش دوره مربوط قابل کسر است. چنانچه در هر دوره مالیات خرید مؤدی بیش از مالیات فروش وی باشد، به حساب اعتبار مالیاتی دوره‌های بعد مؤدی منظور خواهد شد. در صورت تقاضای مؤدی، پس از رسیدگی، ما به التفاوت مذکور از محل وصولی‌های جاری سازمان، **حداکثر ظرف مدت یک ماه** مسترد خواهد شد.

تبصره ۱- در صورت احراز غیرواقعی بودن معامله براساس اسناد و مدارک مثبت، مالیات خرید معامله مربوط پذیرفته نخواهد شد.

تبصره ۲- مالیات خرید نهاده‌های مربوط به طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای دولت قابل پذیرش نبوده و جزء بهای تمام شده دارایی منظور می‌گردد.

تبصره ۳- در صورتی که مؤدیان به عرضه کالاها و ارائه خدمات معاف از مالیات موضوع این قانون اشتغال داشته باشند و یا طبق مقررات این قانون مشمول مالیات نباشند، مالیات خرید آنها قابل تهاتر یا استرداد نمی‌باشد.

تبصره ۴- در صورتی که مؤدیان به عرضه توأم کالاها و خدمات مشمول و معاف از مالیات اشتغال داشته باشند، صرفاً مالیات خرید مربوط به کالاها و خدمات مشمول، قابل کسر و تهاتر خواهد بود.

تبصره ۵- صرف‌نظر از آنکه مؤدیان به عرضه کالاها و خدمات معاف یا مشمول اشتغال داشته باشند، مالیات خرید مربوطه به ماشین‌آلات خطوط تولید آنها قابل کسر، تهاتر و استرداد خواهد بود.

تبصره ۶- مالیات پرداختی مؤدیان بابت کالاها، موضوع بندهای ۱، ۲ و ۳ ماده (۳۶) این قانون، در صورتی که به عنوان مواد اولیه محصول تولیدی دیگر به کار برده شوند، به عنوان اعتبار مالیاتی قابل پذیرش خواهد بود.

تبصره ۷- آن قسمت از مالیات خرید پرداختی مؤدیان که طبق مقررات این قانون قابل کسر از مالیات‌های وصول شده یا قابل استرداد نیست، به عنوان هزینه‌های قابل قبول موضوع قانون مالیات‌های مستقیم محسوب می‌شود.

تبصره ۸- در صورتی که مؤدی درخواست نماید که مازاد مالیات خرید بر مالیات فروش وی در یک دوره مالیاتی مسترد گردد، اداره امور مالیاتی موظف است حداکثر ظرف **یک‌ماه** از تاریخ ثبت درخواست، نسبت به استرداد ما به التفاوت مذکور از محل وصولی‌های جاری اقدام نماید. در غیر این صورت مشمول خسارتی به میزان دو درصد (۲٪) در ماه از تاریخ درخواست نسبت به مبلغ قابل استرداد و مدت تأخیر خواهد بود. در مورد صادرات کالاها و خدمات مهلت زمانی برای استرداد ما به التفاوت فوق‌الذکر یک ماه تعیین می‌گردد.

آیین‌نامه اجرایی این تبصره در خصوص پذیرش درخواست، نحوه رسیدگی، و واریز به حساب مؤدی ظرف ۶ ماه از تاریخ تصویب این قانون با پیشنهاد سازمان به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد.

تبصره ۹- مالیات خرید سفارتخانه‌ها، مأموریت‌های دیپلماتیک، پست‌های کنسولی مأموران دیپلماتیک و کارکنان اداری و فنی آنها که تبعه دولت جمهوری اسلامی ایران نمی‌باشند، به شرط عمل متقابل، و دفاتر سازمان‌های بین‌المللی و اعضای آنان که مقیم جمهوری اسلامی ایران می‌باشند، با ارائه اسناد و مدارک مثبت، قابل استرداد است. نحوه استرداد به موجب دستورالعملی خواهد بود که توسط وزارتخانه‌های امور خارجه و امور اقتصادی و دارایی (سازمان امور مالیاتی کشور) تصویب و ابلاغ خواهد شد.

ماده ۱۱- سازمان می‌تواند با تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی، مالیات بر ارزش افزوده گروه‌های شغلی مؤدیان اشخاص حقیقی مشمول این قانون را که در حلقه آخر زنجیره مالیات بر ارزش افزوده قرار می‌گیرند، براساس میزان فروش و نرخ مالیات بر ارزش افزوده و اعمال ضریب ارزش افزوده فعالیت مربوط تعیین می‌نماید، مشروط بر آنکه مالیات خرید آنها در مراحل قبلی پرداخت شده باشد و حجم فروش سالانه آنها تا حداکثر میزان پنج برابر حد آستانه باشد. ضریب ارزش افزوده هر فعالیت توسط کارگروهی متشکل از نمایندگان سازمان، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و اتاق اصناف کشور تعیین می‌گردد.

تبصره ۱- کارگروه موضوع این ماده مکلف است ضریب ارزش افزوده برای محاسبه مالیات از روش موضوع این ماده را به نحوی تعیین نماید که مؤدیان تشویق به نگهداری و ارائه دفاتر و اسناد و مدارک شوند. ضریب ارزش افزوده هر گروه فعالیت، برای هر سال تعیین و اعلام گردد.

تبصره ۲ - در صورت ارائه دفاتر یا اسناد و مدارک نمیتوان برای مطالبه و محاسبه مالیات ارزش افزوده از روش تعیین ضریب استفاده کرد. بدیهی است چنانچه دفاتر و اسناد و مدارک مودی مورد پذیرش و رسیدگی ادارات مالیات عملکرد موضوع قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶ و اصلاحیه‌های بعدی آن قرار گرفته باشد، ادارات مالیات ارزش افزوده موظف به پذیرش آن دفاتر و اسناد و مدارک برای محاسبه و مطالبه مالیات بر ارزش افزوده می‌باشند.

تبصره ۳- انتخاب روش مذکور برای مؤدیان موضوع این ماده، پس از اعلام سازمان برای یک سال مالی اختیاری خواهد بود.

فصل چهارم - وظایف و تکالیف مؤدیان و اشخاص ثالث

ماده ۱۲- مؤدیان مکلفند در قبال عرضه کالاها و ارائه خدمات موضوع این قانون، اطلاعات مورد نیاز سازمان را در صورت حساب صادره درج و مالیات متعلق را وصول نمایند. در مواردی که مؤدیان به موجب مقررات از سامانه صندوق فروش استفاده می‌کنند، خروجی‌های چاپی صندوق‌های مذکور و همچنین خروجی الکترونیکی یا اطلاعات مندرج در آن، جایگزین صورت حساب خواهد بود.

ماده ۱۳- مؤدیان موضوع این قانون مکلفند حسب مورد، دفاتر قانونی و اسناد و مدارک (اعم از الکترونیکی یا غیرالکترونیکی) را مطابق مقررات قانون مالیات‌های مستقیم برای تعیین مأخذ مشمول مالیات خود تنظیم و نگهداری نمایند و همچنین از صورتحساب‌ها، فرم‌ها، سامانه‌های صندوق فروش و یا سایر وسایل و روش‌های نگهداری حساب که توسط سازمان امور مالیاتی کشور تعیین می‌شود، استفاده نمایند. مؤدیان مذکور مکلفند دفاتر و اسناد و مدارک مذکور را در صورت مراجعه مأموران مالیاتی به آنها ارائه دهند.

تبصره- نحوه ثبت و نگهداری اسناد و مدارک و دفاتر مالی دستگاه‌های اجرایی که بودجه آنها به وسیله دولت تأمین می‌شود، و همچنین شهرداری‌ها، سازمان‌های وابسته به آنها و دهیاری‌ها براساس قوانین و مقررات ذی‌ربط خواهد بود.

ماده ۱۴- مؤدیان مکلفند مالیات فروش موضوع این قانون را طبق مقررات این قانون از طرف دیگر معامله وصول کنند و به حساب‌های اعلام شده توسط سازمان واریز نمایند.

تبصره ۱- سازمان می‌تواند تمام یا برخی از مؤدیان مشمول این قانون را مکلف نماید مالیات فروش و خرید را همزمان با عرضه و یا دریافت کالا یا ارائه خدمت به نحوی که توسط سازمان تعیین می‌گردد به صورت برخط، از طریق سامانه عملیات الکترونیکی سازمان به حساب‌های تعیین شده سازمان یا مؤدی خریدار از محل وصولی‌های جاری حسب مورد واریز نماید.

دستورالعمل این تبصره در رابطه با تعیین مؤدیان مشمول تبصره، و نحوه به حساب واریز نمودن مالیات فروش و خرید مؤدیان، با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره ۲- سازمان می‌تواند مؤدیان را مکلف نماید مالیات فروش کالاها و خدمات مربوط به فروشندگانی را که سازمان اعلام می‌نماید، در زمان خرید به نام فروشنده به حساب سازمان واریز نمایند. در این صورت مالیات پرداختی مذکور به حساب بستانکاری مالیاتی مؤدی (فروشنده کالا و خدمات) منظور خواهد شد. در غیر این صورت، اعتبار خرید مؤدیان (خریداران کالا و خدمات) قابل پذیرش نخواهد بود.

تبصره ۳- سازمان می‌تواند بنا به درخواست مؤدیان، به آنها اجازه دهد که در زمان خرید کالا و خدمت، مالیات فروش مربوط به فروشندگان کالا و خدماتی که سازمان اعلام می‌نماید، را به نام فروشنده به حساب سازمان واریز نمایند. در این صورت، مالیات پرداختی مذکور به حساب بستانکاری مالیاتی مؤدی (فروشنده کالا و خدمات) منظور خواهد شد.

تبصره ۴- گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است مالیات متعلق موضوع این قانون را در زمان ترخیص قطعی از واردکنندگان کالا وصول و همزمان به حساب‌هایی که بنا به درخواست سازمان نزد خزانه‌داری کل کشور افتتاح و اعلام می‌گردد واریز کند و ضمن درج در پروانه‌های گمرکی و یا فرم‌های مربوط حسب مورد، امکان دسترسی بر خط سازمان به اطلاعات مربوط به اشخاص حقیقی و حقوقی مشمول مقررات این قانون و پایگاه‌های اطلاعاتی ذی‌ربط را فراهم نماید.

واردکنندگان مکلفند در مورد کالای تولیدی در مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی را که به موجب قوانین و مقررات مربوط، تولید داخلی محسوب می‌گردند، در زمان ورود به قلمرو گمرکی اظهار نمایند و گمرک نیز مکلف است مالیات آنها را اخذ و حسب مقررات فوق‌الذکر به حساب سازمان واریز نماید. آیین‌نامه اجرایی این تبصره با پیشنهاد مشترک سازمان و گمرک جمهوری اسلامی ایران به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد.

در صورتی که مناطق مشمول قانون مالیات بر ارزش افزوده تلقی شوند پاراگراف دوم تبصره ۴ حذف خواهد شد.

تبصره ۵- واردکنندگان خدمات مکلفند مالیات متعلق به خدمات خریداری شده از خارج از کشور را محاسبه و وفق مفاد بند(ز) ماده (۳) این قانون پرداخت نمایند. چنانچه محل ارائه خدمت در خارج از کشور باشد، واردکننده خدمت مشمول این حکم نخواهد بود.

ماده ۱۵- خریداران (کارفرمایان و فعالان اقتصادی) در صورتی که در زمان خرید کالا و خدمت مشمول مالیات از پرداخت مالیات به مؤدیان طرف معامله استنکاف نمایند، سازمان می‌تواند حسب درخواست مؤدی و با ارائه اسناد و مدارک مثبتة توسط وی و پس از ابلاغ مراتب به خریداران مستنکف، از طریق عملیات اجرایی مالیات و جرایم متعلق شامل جریمه تأخیر و جریمه عملیات اجرایی را وصول و به نام مؤدی به حساب‌های مربوطه پرداخت نمایند.

حکم این ماده رافع مسئولیت مؤدیان نسبت به انجام اقدامات لازم برای وصول مالیات متعلق و پرداخت آن و همچنین اجرای سایر مقررات این قانون نخواهد بود. در هر صورت اشخاص مذکور با مؤدیان متضامناً مسئول پرداخت مالیات و جرایم متعلق خواهند بود.

ماده ۱۶- در اجرای پروژه‌ها و طرح‌ها، طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای که توسط وزارتخانه‌ها و یا شرکتهای دولتی و یا وابسته به دولت اجرا و یا از منابع بودجه عمومی دولت استفاده می‌شود، کارفرما مکلف است مالیات متعلق را حداکثر تا پایان ماه بعد از تاریخ پرداخت علی‌الحساب و یا صورت وضعیت یا صورتحساب حسب مورد، به حساب سازمان واریز نماید. پیمانکاران و مهندسیین مشاور و تأمین کنندگان کالاهای طرح‌های مذکور در رابطه با پرداخت مالیات متعلق و جریمه‌های مربوط مسئولیتی نخواهند داشت.

تبصره ۱- در مشارکت‌های بخش دولتی و خصوصی در طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای موضوع این ماده، کارفرمای بخش دولتی موظف است به نسبت سهم مالکیت خود در طرح مذکور نسبت به پرداخت مالیات متعلق موضوع این ماده اقدام نماید.

تبصره ۲- در صورت عدم پرداخت کارفرما، خزانه‌داری کل کشور مکلف است، حسب اعلام سازمان، از حساب آنها نزد خزانه یا در اولین تخصیص، حسب مورد نسبت به برداشت میزان بدهی از حساب دستگاه اجرایی ذی‌ربط اقدام کند.

ماده ۱۷- سازمان می‌تواند با موافقت وزیر امور اقتصادی و دارایی دوره‌های مالیاتی تسلیم اظهارنامه و یا زمان پرداخت مالیات برخی از مؤدیان را با توجه به نوع و حجم فعالیت، کاهش یا افزایش دهد، مشروط بر آنکه تغییرات مذکور حداقل سه ماه قبل از شروع دوره مالیاتی، از طریق سامانه عملیات الکترونیکی سازمان و حداقل یکی از رزومه‌های کثیرالانتشار اطلاع‌رسانی عمومی شود.

ماده ۱۸- مؤدیان مکلفند، اظهارنامه هر دوره مالیاتی را حداکثر تا پایان ماه بعد از انقضای دوره مربوط، به ترتیب مقرر در این قانون تسلیم و مالیات بر ارزش افزوده وفق مقررات مندرج در را ظرف مهلت مذکور به حساب‌های تعیین شده سازمان نزد خزانه‌داری کل کشور، واریز نمایند. در مورد قراردادهای پیمانکاری، مهلت پرداخت مالیات بر ارزش افزوده تا پایان دوره مالیاتی بعد از دوره مربوطه خواهد بود.

چنانچه مؤدیان در تکمیل اظهارنامه تسلیمی مرتکب اشتباهی شده باشند، می‌توانند حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز از تاریخ انقضای مهلت تسلیم اظهارنامه نسبت به ارائه اظهارنامه اصلاحی با استناد به اسناد و مدارک، اقدام نمایند. در هر صورت سررسید پرداخت مالیات کماکان مطابق صدر ماده خواهد بود.

تبصره ۱- برای اشخاص حقیقی که بیش از یک محل شغلی مستقل دارند، تسلیم اظهارنامه و پرداخت مالیات برای هر محل شغلی به طور جداگانه الزامی است، سازمان می‌تواند مؤدیان فوق را مکلف به تسلیم اظهارنامه واحد نماید.

تبصره ۲- در مشارکت‌های مدنی، اعم از اختیاری و قهری، **اشخاص حقوقی** و یا حقیقی در هر واحد شغلی مکلفند از بین خود **یک شخص** یا یک نفر را به عنوان نماینده واحد شغلی انتخاب نمایند. کلیه تکالیف مالیاتی واحد شغلی، از جمله ثبت‌نام، تسلیم اظهارنامه واحد و پرداخت مالیات توسط مشارالیه به نمایندگی شرکاء انجام خواهد شد.

تبصره ۳- در مورد کارگاه‌ها و واحدهای تولیدی، خدماتی و بازرگانی که نوع فعالیت آنها ایجاد دفتر، فروشگاه یا شعبه در بیش از یک محل را اقتضاء نماید، مکلفند یک اظهارنامه به اداره امور مالیاتی محل فعالیت اصلی تسلیم نمایند.

تبصره ۴- برای مؤدیانی که محل ثابت برای شغل خود ندارند، محل سکونت از لحاظ تسلیم اظهارنامه و سایر امور مالیاتی مناط اعتبار خواهد بود. در صورتی که مؤدی محل‌های متعددی برای سکونت خود داشته باشد، مکلف است یکی از آنها را برای انجام تکالیف مالیاتی معرفی نماید. در غیر این صورت، سازمان امور مالیاتی کشور یکی از محل‌های سکونت مؤدی را برای انجام تکالیف مالیاتی انتخاب و به مؤدی اعلام خواهد کرد.

ماده ۱۹- در مواردی که سازمان جهت رسیدگی به اظهارنامه یا بررسی میزان معاملات به مؤدیان و متعاملین مراجعه و دفاتر و اسناد و مدارک آنها را درخواست می‌نمایند، اشخاص مذکور مکلف به ارائه دفاتر و اسناد و مدارک مربوط درخواستی حسب مورد می‌باشند.

تبصره: مرور زمان مالیاتی نسبت به مودیان مشمول این قانون پنج سال از تاریخ سررسید پرداخت مالیات بوده و پس از گذشت مدت مذکور مالیات متعلقه قابل مطالبه نخواهد بود. مقررات ماده (۱۵۷) قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۶۶ و اصلاحات بعدی شامل مشولین مالیات بر ارزش افزوده نیز می باشد.

ماده ۲۰- در مورد اشخاص حقوقی که منحل می‌شوند تا زمان تصفیه، شخص حقوقی کماکان مؤدی محسوب می‌شود و مدیر یا مدیران تصفیه مکلف به انجام تکالیف مقرر در این قانون خواهند بود.

ماده ۲۱- در انتقال یک واحد صنفی، شخص دارنده واحد صنفی تا زمان انتقال، مسئولیت اجرای مقررات و تمامی تکالیف دوره‌های مالیاتی مربوط از جمله تسلیم اظهارنامه، صدور صورتحساب و سایر مقررات را بر عهده خواهد داشت.

ماده ۲۲- مالیات بر ارزش افزوده به عنوان امانت در اختیار مؤدی می‌باشد و جزء درآمد و اموال وی محسوب نمی‌گردد. جریمه‌های متعلق بر مالیات یاد شده در موارد ورشکستگی به جز مستثنیات دین، حق تقدم بر سایر بدهی‌ها خواهد داشت.

فصل پنجم- ساختار سازمانی مالیات بر ارزش افزوده، وظایف و اختیارات آن

ماده ۲۳- ساختار و تشکیلات مورد نیاز سازمان در سطح کشور و استان‌ها متناسب با شرایط اقتصادی هر منطقه و بدون الزام به رعایت سطح تقسیمات کشوری از طریق وزیر امور اقتصادی و دارایی به سازمان اداری و استخدامی کشور پیشنهاد و پس از تأیید آن سازمان قابل اجرا خواهد بود.

ماده ۲۴- به سازمان اجازه داده می‌شود تا دو درصد (۲٪) مجوزهای استخدامی خود را براساس آیین‌نامه‌ای که به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان اداری و استخدامی کشور به تصویب هیئت وزیران می‌رسد از بین دارندگان مدارک تحصیلی دانشگاهی مرتبط، بدون انتشار آگهی و برگزاری آزمون به استخدام درآورد.

ماده ۲۵- سازمان با توجه به نوع فعالیت، حجم فعالیت (حد آستانه)، منطقه جغرافیایی و یا تلفیقی از آنها، مودیان مشمول این قانون را برای اجرای قانون، فراخوان و ثبت نام می‌نماید. دستورالعمل اجرایی فراخوان و نحوه ثبت نام توسط سازمان تهیه و اعلام خواهد شد. سازمان مکلف است اعمال تغییرات موضوع این ماده را که منجر به افزایش یا کاهش تعداد مودیان خواهد شد **تا آخر دیماه هر سال برای اجرا در سال بعد برای اطلاع عموم** از طریق حداقل یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار کشور و سامانه عملیات الکترونیکی سازمان برای اجرا در دوره یا دوره‌های بعد اعلام نماید.

تبصره ۱- سازمان مجاز است با ثبت نام اختیاری اشخاص حقیقی یا حقوقی که فراخوان نشده‌اند موافقت نماید. در این صورت، اشخاص مذکور حداقل تا ۵ سال حق خروج از نظام مالیات بر ارزش افزوده را نخواهند داشت.

تبصره ۲- فراخوان‌هایی که در اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷ و اصلاحات بعدی آن اعلام شده است، کماکان به قوت خود باقی است.

ماده ۲۶- مؤدیان مشمول اجرای این قانون مکلفند به ترتیبی که سازمان تعیین و اعلام می‌نماید نسبت به ثبت نام اقدام نمایند. سازمان موظف است پس از احراز شرایط مؤدیانی که ثبت نام نموده‌اند، گواهی ثبت نام صادر نماید.

در صورت سلب احراز شرایط مذکور از جمله عدم شناسایی مؤدی در نشانی قانونی اعلام شده، صدور صورتحساب غیرواقعی و اظهار معاملات صوری، سازمان مکلف است نسبت به ابطال گواهی ثبت نام مؤدی اقدام نماید.

سازمان مکلف است همزمان با صدور یا ابطال گواهی ثبت نام مراتب را جهت اطلاع عموم در سامانه عملیات الکترونیکی سازمان درج نماید.

تبصره ۱- اشخاص حقیقی و حقوقی مکلفند گواهی ثبت نام را از اداره امور مالیاتی مربوط اخذ نمایند. اشخاص حقیقی موظفند گواهی مذکور را در محل فعالیت در مکان قابل مشاهده برای عموم نصب نمایند. اشخاص حقوقی موظفند گواهی مذکور را در محل فعالیت اصلی نصب و در صورت داشتن سامانه الکترونیکی از طریق سامانه الکترونیکی در معرض نمایش عموم قرار دهند.

تبصره ۲- مؤدیان موظفند در صورت خاتمه یا تغییر فعالیت شغلی، ظرف یک هفته مراتب را به سازمان اعلام نمایند و در این صورت پس از احراز موضوع توسط سازمان؛ گواهی ثبت نام مؤدی حسب مورد لغو یا اصلاح و در سامانه عملیات الکترونیکی سازمان درج می‌نماید.

تبصره ۳- سازمان مکلف است امکانات لازم برای استعلام صحت ثبت نام مؤدیان را به شیوه مناسب از جمله به صورت برخط یا با پیام کوتاه فراهم نماید.

ماده ۲۷- سازمان مجاز است در اجرای مقررات این قانون، از خدمات اشخاص حقیقی و حقوقی ذی صلاح به استثنای امور مربوط به تشخیص، دادرسی، مطالبه و وصول مالیات، استفاده نماید. در صورت استفاده از خدمات اشخاص فوق‌الذکر، پرداخت حق‌الزحمه به عهده سازمان خواهد بود. در این صورت، اشخاص مذکور مجاز نخواهند بود همزمان به مؤدیان مذکور، خدمات مالی و مشاوره‌ای ارائه نمایند.

شرایط استفاده، نحوه انجام دادن تکالیف و سایر موارد اجرایی موضوع این قانون و تعیین حق‌الزحمه خدمات طبق آیین‌نامه‌ای خواهد بود که **طرف مدت سه ماه پس از تصویب این قانون توسط** سازمان تهیه می‌شود و به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد.

ماده ۲۸- سازمان می‌تواند نسبت به مؤدیانی که قادر به پرداخت بدهی مالیاتی خود اعم از اصل و جریمه به طور یکجا نیستند از تاریخ قطعیت مالیات حداکثر به مدت یک سال تقسیط نماید.

تبصره- تاریخ قطعیت در مورد مالیات ابرازی، تاریخ انقضای سررسید پرداخت مالیات وفق مقرران ماده ( ) سساست. در سایر موارد تاریخ ابلاغ برگ قطعی مالیات ملاک خواهد بود.

ماده ۲۹- سازمان می‌تواند رسیدگی و تنظیم گزارش مالیاتی دوره‌های مالیاتی مؤدیان را به سازمان حسابرسی و مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی واگذار نماید. اشخاص مذکور در صورت پذیرش کار موظفند در چارچوب قانون و مقررات مالیات بر ارزش افزوده گزارش رسیدگی مالیاتی را طبق نمونه‌ای که توسط سازمان تعیین می‌گردد تنظیم نمایند. در این صورت، پرداخت حق الزحمه به عهده سازمان می‌باشد.

تبصره- اشخاص مذکور مجاز نخواهند بود به مؤدیان مورد رسیدگی، خدمات حسابداری و مشاوره‌ای ارائه نمایند.

ماده ۳۰- سازمان امور مالیاتی مکلف است ظرف مدت یک ماه از تاریخ تصویب این قانون به منظور فراهم نمودن زمینه تحقق اهداف و مأموریت‌های سازمان و ارتقای سطح انگیزش کارکنان و اجرای صحیح و به موقع قوانین و مقررات مالیاتی، نسبت به تهیه آیین‌نامه خاص اداری، مالی، استخدامی و تشکیلاتی خود اقدام و با پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان امور اداری و استخدامی کشور، پس از تصویب هیئت وزیران اجرا نماید. سازمان در موارد یاد شده از شمول قوانین و مقررات عمومی دولت مستثنی است.

بودجه سازمان امور مالیاتی کشور و واحدهای استانی ذی‌ربط هر سال به صورت متمرکز در ردیف جداگانه‌ای در قوانین بودجه منظور و به طور صد در صد (۱۰۰٪) تخصیص یافته تلقی می‌شود و جهت انجام هزینه‌های جاری و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ستاد سازمان و واحدهای استانی در اختیار سازمان مذکور قرار داده می‌شود.

ماده ۳۱- احکام مربوط به فصول هشتم و نهم باب چهارم و فصل سوم باب پنجم و مواد (۹۷)، (۱۶۱)، (۱۶۲)، (۱۶۹)، (۱۶۹)، (۱۶۹) مکرر، تبصره (۱) ماده (۱۷۷)، (۱۷۸)، (۱۸۱)، (۱۸۲)، (۱۸۶) و تبصره (۱) آن، (۱۹۱)، (۱۹۸)، (۲۰۲)، (۲۱۹)، (۲۳۰) لغایت (۲۳۲)، (۲۳۵)، (۲۳۸)، (۲۳۹)، (۲۴۰)، (۲۴۲)، (۲۴۳)، (۲۴۴) (۲۵۵)، (۲۵۷)، (۲۷۴) لغایت (۲۷۹) قانون مالیات‌های مستقیم در مورد مالیات‌های این قانون جاری است. در مواردی که احکام فوق‌الذکر در خصوص درآمد مشمول مالیات باشد، در مورد مالیات بر ارزش افزوده نسبت به مأخذ محاسبه مالیات جاری خواهد بود.

تبصره- به سازمان اجازه داده می‌شود به منظور رسیدگی به پرونده‌های قابل طرح این قانون در **هیات های حل اختلاف و شورای عالی مالیاتی**، تعداد شعب شورای مذکور را به دو برابر افزایش دهد.

فصل ششم - مالیات‌های سبز و سلامت

ماده ۳۲- واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی که به تشخیص سازمان حفاظت محیط زیست، حد مجاز و استانداردهای حفاظت محیط زیست را رعایت نمی‌کنند، در صورتی که در مهلت زمانی که برای آنها تعیین می‌شود نسبت به رفع آلایندگی خود اقدام ننمایند، براساس معیارهایی نظیر شدت، مدت، نوع و مکان آلایندگی با نرخ‌های ۰/۵، ۱ و ۱/۵ درصد به مأخذ فروش یا درآمد ارائه خدمات حسب مورد مشمول مالیات سبز خواهند شد. این حکم در مورد واحدهای تولیدکننده کالاها و خدمات معاف و غیر معاف و صادراتی و واحدهای مستقر در مناطق آزاد تجاری-صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی نیز جاری است.

معیارهای لازم برای نحوه تعیین مهلت زمان رفع آلایندگی واحدها و نیز سطح بندی میزان آلایندگی واحدهای یاد شده حداکثر ظرف سه ماه پس از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط سازمان حفاظت محیط زیست تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۱- در صورتی که واحدهای تولیدی و صنعتی دارای خطوط تولیدی مجزا با محصول مستقل از هم باشند مالیات سبز صرفاً و حسب مورد از فروش یا درآمد ارائه خدمات خطوط آلاینده مطالبه و وصول خواهد شد.

تبصره ۲- چنانچه واحدهای تولید و صنعتی مبادرت به تولید کارمزدی نمایند، درآمد خدمات تولید کارمزدی با پنج برابر نرخ‌های این ماده مشمول مالیات سبز خواهد شد. شرکت‌هایی که در زنجیره تولید پنج فرآورده نفتی (بنزین، نفت سفید، نفت کوره، نفت گاز و سوخت هواپیما)، گاز طبیعی و برق قرار دارند، درآمد خدمات تولید کارمزدی آنها با ضوابط و نرخ‌هایی معادل صدر این ماده مشمول مالیات خواهد شد.

تبصره ۳- سازمان حفاظت محیط زیست کشور مکلف است حداکثر ظرف **سه ماه** پس از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون، پایگاه اطلاعاتی واحدهای آلاینده و سطح آلایندگی آنها را ایجاد و برای سازمان امور مالیاتی کشور، امکان دسترسی برخط را فراهم کند. تاریخ شمول مالیات سبز از ابتدای دوره مالیاتی بعد از تاریخ اعلام و درج نام واحدهای آلاینده در پایگاه مذکور خواهد بود. در صورت کاهش سطح یا رفع کامل آلایندگی، واحدهای مذکور از ابتدای دوره مالیاتی تاریخ اعلام و در صورت افزایش سطح آلایندگی از ابتدای دوره مالیاتی بعد از تاریخ اعلام و درج مراتب در پایگاه یاد شده به ترتیب مشمول مالیات سبز متناسب با سطح جدید آلایندگی و یا خروج از شمول مالیات این ماه خواهد بود.

سازمان حفاظت محیط زیست موظف است حداکثر ظرف مدت یک ماه از تاریخ درخواست واحد آلاینده، مبنی بر کاهش سطح و یا رفع آلایندگی، نظر خود را به واحد آلاینده اعلام نموده و در صورت تغییر، مراتب را به ترتیب فوق‌الذکر به سازمان امور مالیاتی کشور اعلام نماید.

تبصره ۴- سرمایه‌گذاری که به منظور رفع یا کاهش آلایندگی واحدهای آلاینده و یا مخرب محیط زیست انجام می‌شود در صورت تأیید رفع یا کاهش آلایندگی توسط سازمان حفاظت محیط زیست، در سال اول یا

سال‌های بعد قابل استهلاک خواهد بود. سایر هزینه‌های انجام شده بابت رفع یا کاهش آلاینده‌گی به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی تلقی خواهد شد.

تبصره ۵- در صورتی که نیروگاه‌های تولید برق در مقاطع خاصی از سال با درخواست دولت، مجبور به استفاده از سوخت نفت کوره و نفت گار شوند، سازمان حفاظت محیط زیست موظف است در مقاطع مذکور، این موضوع را در احتساب شدت، مدت و نوع آلاینده‌گی نیروگاه‌ها لحاظ نماید.

ماده ۳۳- شماره‌گذاری انواع وسائط نقلیه (سبک، سنگین و موتور سیکلت) حسب مورد براساس میزان انتشار دی‌اکسید کربن به ازای هر کیلومتر پیمایش، درج شده در برچسب انرژی (طبق تعریف سازمان ملی استاندارد)، به مأخذ قیمت فروش کارخانه در مورد تولید داخلی یا مجموع ارزش گمرکی و حقوق ورودی برای خودروهای وارداتی طبق نرخ‌های مندرج در جدول زیر مشمول مالیات است:

موتورسیکلت		وسائط نقلیه سنگین		وانت تک کابین و خودروی سواری با شماره‌گذاری عمومی		سواری و وانت دو کابین		شرح
وارداتی	تولید داخلی	وارداتی	تولید داخلی	وارداتی	تولید داخلی	وارداتی	تولید داخلی	رتبه انرژی
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	A
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	B
۰/۵	۰/۲۵	۰	۰	۰/۴	۰/۲	۱	۰/۵	C
۱/۵	۰/۵	۰/۲	۰/۱	۰/۸	۰/۴	۳	۱	D
۲/۵	۱	۰/۴	۰/۲	۱/۶	۰/۸	۵	۲	E
۳/۵	۱/۵	۰/۶	۰/۴	۲/۴	۱/۲	۷	۳	F
۵	۲/۵	۰/۸	۰/۶	۳	۱/۵	۹	۵	G

قیمت فروش انواع وسائط نقلیه تولید داخلی و وارداتی که مبنای محاسبه مالیات موضوع این ماده قرار می‌گیرد، هر سال تا پایان دی ماه براساس آخرین مدل و با توجه به مأخذ مذکور، توسط سازمان تعیین و برای اجرا در سال بعد اعلام خواهد شد. مأخذ مذکور برای وسائط نقلیه وارداتی از تاریخ ابلاغ قابل اجرا می‌باشد. این مهلت زمانی برای انواع وسائط نقلیه جدیدی که بعد از تاریخ مذکور تولید آنها شروع یا به کشور وارد می‌شود لازم‌الرعايه نمی‌باشد.

تبصره ۱- انواع وسائط نقلیه (سبک، سنگین و موتور سیکلت) تمام (فول) هیبرید پلاگین و برقی به تشخیص وزارت صنعت، معدن و تجارت مشمول مالیات موضوع این ماده نمی‌باشد.

تبصره ۲- وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است با همکاری سازمان حفاظت محیط زیست و سازمان ملی استاندارد، فهرست وسائط نقلیه تولید داخل و وارداتی را با توجه به میزان انتشار دی‌اکسیدکربن، مندرج در برچسب انرژی، تهیه و ظرف سه ماه پس از ابلاغ این قانون به صورت برخط به سازمان اعلام نماید و به اطلاع عموم برساند. همچنین وزارت مذکور موظف است تغییرات فهرست فوق را به صورت برخط به سازمان اعلام کند و به اطلاع عموم برساند.

تبصره ۳- در صورتی که برای یک یا چند نوع از وسائط نقلیه موضوع این ماده برچسب انرژی تعیین و اعلام نشده باشد، وسائط نقلیه مذکور حسب مورد با نرخ ردیف G جدول موضوع این ماده و به مأخذ صدر ماده مشمول مالیات شماره‌گذاری می‌شوند.

تبصره ۴- اشخاص حقوقی واردکننده و تولیدکنندگان انواع وسائط نقلیه موضوع این ماده مکلفند مالیات مذکور را در تاریخ فروش با درج در اسناد فروش از خریداران دریافت نمایند و اظهارنامه مربوط به مالیات شماره‌گذاری و همچنین مشخصات دقیق وسائط نقلیه فروخته شده هر ماه را حداکثر تا پانزدهم ماه بعد مطابق فرم نمونه سازمان از طریق سامانه عملیات الکترونیکی سازمان تسلیم و مالیات مذکور را پرداخت نمایند. مؤدیان موضوع این ماده در صورت عدم پرداخت مالیات مذکور در مهلت مقرر علاوه بر پرداخت اصل مالیات، مشمول جریمه غیرقابل بخشودگی به میزان ۲۰ درصد مالیات موضوع این ماده و در صورت تأخیر در پرداخت آن، مشمول جریمه‌های موضوع ماده (۴۹) خواهند بود.

تبصره ۴- اشخاص حقیقی واردکننده وسائط نقلیه مکلفند قبل از شماره‌گذاری با مراجعه به ادارات امور مالیاتی ذی‌ربط مالیات متعلق را به ترتیبی که سازمان تعیین می‌نماید پرداخت کنند. شماره‌گذاری وسائط نقلیه وارداتی مذکور منوط به پرداخت مالیات شماره‌گذاری خواهد بود.

تبصره ۵- شماره‌گذاری وسائط نقلیه اختصاصی (نیروهای نظامی و انتظامی) نیز مشمول این ماده می‌باشد.

تبصره ۶- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران (معاونت راهنمایی و رانندگی) مکلف است قبل از شماره‌گذاری وسائط نقلیه وارد شده توسط اشخاص حقیقی، گواهی پرداخت مالیات را کنترل و از شماره‌گذاری وسائط نقلیه‌ای که مالیات آنها پرداخت نشده است، خودداری نماید.

ماده ۳۴- وسائط نقلیه (سبک، سنگین و موتورسیکلت) به شرح ذیل مشمول مالیات سالانه آلاینده‌گی می‌باشند.

الف- مأخذ محاسبه مالیات سالانه آلاینده‌گی وسائط نقلیه، مأخذ مذکور در ماده ۳۴ این قانون می‌باشد. مأخذ محاسبه برای وسائط نقلیه‌ای که سال مدل آنها ۵ سال پیش از سال اجرای این قانون باشد، ۶۰ درصد مأخذ مذکور خواهد بود. در مورد خودروهایی که تولید آنها متوقف می‌شود، مأخذ محاسبه توسط سازمان و متناسب با آخرین مدل ساخته شده تعیین می‌گردد.

ب- نرخ مالیات سالانه آلاینده‌گی وسائط نقلیه تا ۱۰ سال بعد از سال مدل وسیله نقلیه مذکور معادل یک دهم نرخ‌های مندرج در جدول ماده ۳۴ خواهد بود. پس از سال دهم هر سال، به میزان ۱۰ درصد به نرخ

پایه مالیات آلاینده‌گی وسائط نقلیه مذکور اضافه می‌شود و حداکثر به دو برابر نرخ پایه مالیات آلاینده‌گی افزایش می‌یابد.

تبصره ۱- وسائط نقلیه‌ای که نرخ مالیات آنها در جداول ذیل ماده ۳۴ صفر می‌باشد، تا سپری شدن ۵ سال از سال مدل وسائط نقلیه از پرداخت مالیات سالانه آلاینده‌گی معاف می‌باشند و پس از آن، وسائط نقلیه سنگین با نرخ‌ی معادل یک دهم نرخ‌های مندرج در ردیف D جدول ماده ۳۴، و سایر وسائط نقلیه با نرخ‌ی معادل یک دهم نرخ‌های مندرج در ردیف C جدول مذکور مشمول مالیات سالانه آلاینده‌گی می‌باشند.

تبصره ۲- چنانچه مالکیت وسائط نقلیه مذکور پس از سال مدل تغییر نماید، پرداخت مالیات سالانه آلاینده‌گی موضوع این ماده از سال انتقال بر عهده مالک جدید خواهد بود.

تبصره ۳- وسائط نقلیه‌ای که گواهی اسقاط دارند، در سال مربوط مشمول مالیات موضوع این ماده نمی‌باشند.

تبصره ۴- وسائط نقلیه‌ای که قبل از لازم‌الاجرا شدن این قانون شماره‌گذاری شده‌اند نیز مشمول مقررات موضوع این ماده می‌باشند.

تبصره ۵- مالکان وسائط نقلیه مکلفند مالیات سالانه آلاینده‌گی هر سال را تا پایان همان سال پرداخت نمایند.

تبصره ۶- ارائه خدمات نسبت به وسائط نقلیه (سبک، سنگین و موتورسیکلت) توسط ادارات راهنمایی و رانندگی در مورد تعویض پلاک، و توسط دفاتر اسناد رسمی در مورد تنظیم اسناد رسمی، منوط به تصفیه بدهی مالکان نسبت به وسائط نقلیه مورد معامله و همچنین نسبت به پرداخت بدهی سایر وسائط نقلیه آنان خواهد بود.

سازمان امور مالیاتی مکلف است با ایجاد سامانه الکترونیک صدور گواهی پرداخت مالیات سالانه آلاینده‌گی وسائط نقلیه، امکان صدور الکترونیکی مفاصای حساب سالانه وسائط نقلیه را برای مجامع مذکور و مالکان فراهم نماید. تصفیه بدهی سایر وسائط نقلیه مالکان منوط به ایجاد سامانه مذکور توسط سازمان خواهد بود.

تبصره ۷- پرداخت مالیات هر سال حداکثر تا پایان همان سال موجب برخورداری از تخفیف به میزان بیست درصد (۲۰٪) مالیات سالانه آلاینده‌گی خواهد شد.

تبصره ۸- پرداخت مالیات پس از موعد مقرر مشمول جریمه غیرقابل بخشودگی معادل بیست درصد (۲۰٪) مالیات سالانه آلاینده‌گی خواهد بود و در صورت تأخیر بیش از یک ماه، علاوه بر جریمه مذکور مشمول جریمه‌ای معادل بیست درصد (۲۰٪) مالیات سالانه آلاینده‌گی به ازای هر ماه نسبت به مدت تأخیر خواهد بود.

تبصره ۹- چنانچه مالک یا مالکین وسائط نقلیه (سبک، سنگین و موتورسیکلت) از پرداخت مالیات موضوع این ماده به مدت ۵ سال از سال مالکیت، خودداری نمایند و یا مبلغ مالیات و جریمه متعلق آنها از ۵ درصد

نصاب معاملات کوچک بیشتر باشد، سازمان امور مالیاتی کشور می‌تواند نسبت به مطالبه قطعی مالیات سنوات پرداخت نشده و وصول آن برحسب فصل نهم باب چهارم قانون مالیات‌های مستقیم اقدام نماید.

تبصره ۱۰- تمام درآمدهای حاصل از وصول مالیات موضوع این فصل مشمول کسر وجوه موضوع ماده (۴۶) این قانون خواهد بود.

تبصره ۱۱- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی و شهرداری‌ها مکلف هستند امکان دسترسی برخط (آنلاین) به پایگاه اطلاعات و سائط نقلیه خود را برای سازمان فراهم نمایند.

تبصره ۱۲- سازمان موظف است نسبت به اطلاع‌رسانی در خصوص وظایف و تکالیف مالک یا مالکین و سائط نقلیه به طرق مقتضی از جمله از طریق ارسال پیامک اقدام نماید.

تبصره ۱۳- آیین‌نامه اجرایی این ماده ظرف مدت شش ماه از تاریخ تصویب این قانون با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی (سازمان امور مالیاتی کشور) و همکاری وزارت کشور به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

ماده ۳۵- کالاهای ذیل (اعم از تولید داخل و واردات)، مشمول مالیات مقطوع به مأخذ فروش به شرح زیر می‌باشند.

الف- انواع بنزین و سوخت هواپیما، سی درصد (۳۰٪)،

ب- نفت گاز و نفت سفید پانزده درصد (۱۵٪)،

ج- گاز طبیعی و نفت کوره ده درصد (۱۰٪)،

د- آب و برق ده درصد (۱۰٪).

شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران یا شرکت‌های پالایش نفت، شرکت‌های انتهایی فروشنده گاز طبیعی، برق و آب حسب مورد مکلفند مالیات مقطوع موضوع این ماده را در زمان فروش (صدور قبض) بر مبنای قیمت فروش به خریداران خود، یکبار در انتهای زنجیره محاسبه و از آنها اخذ کنند و حداکثر تا پایان ماه خورشیدی بعد به حساب‌های تعیین شده سازمان نزد خزانه‌داری کل کشور واریز نمایند.

تبصره ۱- برداشت از کالاهای مذکور برای مصارف شخصی و شغلی نیز مشمول حکم این ماده خواهد بود.

تبصره ۲- آیین‌نامه اجرایی این ماده در خصوص نحوه رسیدگی، مطالبه، وصول و واریز به حساب تعیین شده، ظرف مدت شش ماه پس از تصویب این قانون توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی و با همکاری وزارتخانه‌های نفت و نیرو تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

تبصره ۳- نفت (نفت خام، میعانات گازی و گاز طبیعی خام) که نهاده اولیه کالاهای موضوع این ماده است، از شمول مالیات مقطوع و ارزش افزوده مستثنی می‌باشد. سایر محصولات و مشتقات کالاهای مذکور که مشمول مالیات این ماده نشده‌اند مشمول مالیات موضوع ماده (۹) و مقررات این قانون خواهد بود.

تبصره ۴- وزارتخانه‌های نفت و نیرو حسب مورد اشخاص قبل از انتها و انتهای زنجیره تولید، انتقال، توزیع و فروش کالاهای موضوع این ماده را به وزارت امور اقتصادی و دارایی (سازمان امور مالیاتی کشور) اعلام می‌کنند. اشخاص مذکور صرفاً در خصوص عرضه کالاهای موضوع این ماده از شمول موضوع ماده (۹) و مقررات این قانون مستثنی هستند.

ماده ۳۶- انواع سیگار و محصولات دخانی علاوه بر مالیات بر ارزش افزوده در مبادی تولید و واردات، به قیمت خرده‌فروشی مشمول مالیات مقطوع به شرح زیر می‌باشند.

الف) هر بسته سیگار محتوی ۲۰ نخ سیگار به نرخ ۴۰ درصد مشروط بر اینکه مالیات متعلق برای هر بسته سیگار از مبلغ ۱۰،۰۰۰ ریال کمتر نباشد. این نرخ به مدت ۵ سال از سال دوم اجرای این قانون هر سال به میزان ۷ واحد درصد نسبت به سال قبل افزایش می‌یابد به نحوی که در پایان سال ششم به ۷۵ درصد قیمت خرده‌فروشی برسد.

ب) انواع تنباکوی معسل یا سنتی آماده مصرف با نرخ‌های بند الف مشمول مالیات می‌باشد به شرط آنکه مالیات متعلق برای هر گرم آن از مبلغ ۵۰۰ ریال کمتر نباشد.

تبصره ۱- بسته‌بندی سیگار کمتر از ۲۰ نخ، یک بسته تلقی شده و مشمول مالیات، حسب مقررات بند الف خواهد بود.

تبصره ۲- وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است قیمت خرده‌فروشی مأخذ محاسبه مالیات مقطوع این ماده هر سال برای اجرا در سال بعد را تا پایان آذرماه سال قبل تعیین و به واحدهای تولیدی، سازمان گمرک جمهوری اسلامی ایران اعلام نماید.

تبصره ۳- وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است ارقام ثابت موضوع بندهای الف و ب این ماده را هر سال با توجه به قیمت خرده‌فروشی سیگار و تنباکو تعدیل و ارقام تعدیل شده را به واحدهای تولیدی، سازمان و گمرک جهت اجرا اعلام نماید.

تبصره ۴- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است حداکثر تا مدت شش ماه از زمان لازم‌الاجرا شده این قانون، امکان دسترسی برخط (آنلاین) سازمان امور مالیاتی کشور را به سامانه تولید و توزیع محصولات ایجاد شده توسط آن وزارت فراهم نماید.

تبصره ۵- تولیدکنندگان کالاهای مذکور مکلفند در زمان فروش، مالیات موضوع این ماده را به مأخذ قیمت‌های خرده‌فروشی اعلام شده توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت محاسبه و ضمن درج در اسناد فروش (صورت‌حساب) از خریداران اخذ و حداکثر تا پایان ماه بعد به حساب‌های تعیین شده توسط سازمان واریز نمایند.

تبصره ۶- گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است در زمان واردات کالاهای مذکور، مالیات مزبور را به مأخذ قیمت‌های خرده‌فروشی اعلام شده توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت محاسبه و ضمن درج در

پروانه گمرکی قبل از ترخیص از واردکنندگان وصول و به ترتیبی که سازمان تعیین می‌نماید به حساب‌های مربوط واریز نمایند.

مقرر شد متن مصوب مجلس شورای اسلامی در لایحه برنامه ششم توسعه در این زمینه جایگزین این ماده شود.

ماده ۳۷- کالاهای موضوع مواد (۳۶) و (۳۷) در صورت صادرات به خارج از کشور مشمول مالیات مقطوع نمی‌باشند و مالیات پرداختی در حلقه‌های قبلی بابت کالاهای مزبور با ارائه اسناد و مدارک مثبت مسترد می‌گردد.

ماده ۳۸- در محاسبه مالیات مقطوع کالاها و خدمات موضوع این فصل به استثنای مواد (۳۳) و (۳۵)، مالیات بر ارزش افزوده و مالیات‌های موضوع این فصل و موارد مذکور در تبصره (۱) ماده (۷) این قانون جزء مأخذ محسوب نمی‌شوند.

ماده ۳۹- مالیات موضوع این فصل به عنوان اعتبار مالیاتی محسوب نمی‌گردد و قابل کسر و تهاتر از مالیات بر ارزش افزوده نمی‌باشد.

ماده ۴۰- مالیات‌های پرداخت شده به موجب مقررات این فصل به عنوان هزینه‌های قابل قبول مالیاتی پذیرفته می‌شود.

ماده ۴۱- احکام سایر فصول این قانون (به استثنای احکام مربوط به نرخ و ترتیبات واریز، فصل دوم این قانون، ماده ۴۸ و حکم ماده ۷ و تبصره‌های آن و فصل سوم باب پنجم قانون مالیات‌های مستقیم)، در رابطه با مالیات موضوع این فصل نیز جاری است.

تبصره ۱- عرضه کنندگان کالاها و ارائه دهندگان خدمات و واردکنندگان و تولیدکنندگان موضوع این فصل از نظر اجرای حکم مقرر در ماده ۱۸ این قانون (تسلیم اظهارنامه) در حکم مؤدی محسوب می‌گردند.

تبصره ۲- مرجع رسیدگی به اختلافات موضوع این فصل، هیئت حل اختلاف مالیاتی موضوع تبصره (۲) ماده (۲۱۶) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶ و اصلاحات بعدی آن است.

فصل هفتم- تخصیص، انتقال و توزیع مالیات

ماده ۴۲- مالیات‌ها و جریمه‌های وصول شده موضوع این قانون به استثنای مالیات‌های موضوع مواد (۳۳)، (۳۴)، (۳۵) به نسبت ۶۷ درصد (۶۷٪) به عنوان درآمد عمومی کشور و ۳۳ درصد (۳۳٪) به عنوان سهم شهرداری‌ها و دهیاری‌ها تعیین می‌گردد.

تبصره- سهم شهرداری‌ها و دهیاری‌ها از محل مالیات‌ها و جریمه‌های موضوع این ماده پس از کسر وجوه موضوع ماده (۴۶) به حساب متمرکز وزارت کشور نزد خزانه توسط سازمان به حساب تمرکز ملی سازمان نزد خزانه‌داری کل کشور برای توزیع بین شهرداری‌ها و دهیاری‌ها مطابق مقررات ماده (۴۴) واریز می‌شود.

در صورتی که مناطق مشمول قانون مالیات بر ارزش افزوده شوند تبصره زیر به عنوان تبصره ۲ به ماده ۴۳ اضافه می‌شود.
تبصره ۲- در مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی، سهم مالیات به حساب سازمان‌های مناطق مذکور واریز می‌گردد.

ماده ۴۳- وجوه واریزی به حساب تمرکز ملی سازمان بابت شهرداری‌ها و دهیاری‌ها براساس ضرایب و شاخص‌های مشخصی بین استان‌ها، و در هر استان، بین شهرداری‌ها و دهیاری‌ها توزیع می‌شود. ضرایب و شاخص‌های فوق‌الذکر به موجب آیین‌نامه‌ای تعیین می‌گردد که با پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و کشور و سازمان برنامه و بودجه به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

سهم شهرداری‌ها و دهیاری‌ها هر استان را شورای برنامه‌ریزی و توسعه هر استان براساس ضرایب و شاخص‌های مذکور در ابتدای هر سال تعیین و جهت واریز به سازمان اعلام می‌نماید. سازمان مکلف است وصولی هر ماه را تا پانزدهم ماه بعد براساس سهم‌های تعیین شده به حساب شهرداری‌ها و دهیاری‌ها واریز نماید.

تبصره ۱- سهم روستاهای فاقد دهیاری را به حساب فرمانداری شهرستان مربوط واریز خواهد شد تا صرف امور عمران و آبادانی همان روستا شود.

تبصره ۲- در راستای اجرای احکام این ماده شهرهای جدید تازه تأسیس فاقد شهرداری از نظر موضوع این ماده حسب مورد شهرداری تلقی می‌شوند.

تبصره ۳- دو درصد (۲٪) از سهم شهرداری‌ها و دهیاری‌ها قبل از توزیع استانی برای تأمین منابع مالی مورد نیاز ایجاد زیرساخت‌های مربوط به مدیریت پسماند و فاضلاب شهرک‌های صنعتی، کمربند سبز در محوطه داخل و اطراف شهرک‌ها و نواحی صنعتی براساس ضرایب و دستورالعملی که وزارت صنعت، معدن و تجارت تعیین و به سازمان اعلام می‌کند بین شهرک‌ها و نواحی مربوطه توزیع می‌گردد.

تبصره ۴- هر گونه برداشت از حساب تمرکز وجوه به جز پرداخت به شهرداری‌ها و دهیاری‌ها و اشخاص مذکور در این ماده ممنوع می‌باشد.

تبصره ۵- وزارت امور اقتصادی و دارایی (سازمان امور مالیاتی کشور) مکلف است گزارش عملکرد وجوه توزیع شده را هر سه ماه یک بار به کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی، وزارت کشور و شورای عالی استانها ارائه نماید و به طرق مقتضی به اطلاع عموم برساند.

ماده ۴۴- مالیات‌ها و جریمه‌های وصول شده مواد ۳۳، ۳۴، ۳۵ به نسبت‌های ۴۰، ۴۰ و ۲۰ درصد به ترتیب به حساب‌های تمرکز وجوه وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها)، وزارت راه و شهرسازی، و صندوق ملی محیط زیست واریز می‌شود تا صرف امور ذیل گردد:

الف) وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها) در توسعه و بازسازی حمل و نقل عمومی و تأمین ماشین‌آلات خدماتی و عمرانی شهرها

ب) وزارت راه و شهرسازی برای توسعه زیرساخت‌های حمل و نقل بین شهری (جاده‌ای و ریلی)

ج) صندوق ملی محیط زیست در چارچوب اساسنامه.

ماده ۴۵- سه درصد (۳٪) از وجوه واریزی که به حساب‌های موضوع این قانون واریز می‌گردد، به حساب مخصوصی نزد خزانه به نام سازمان امور مالیاتی کشور واریز می‌شود و معادل آن از محل اعتبار اختصاصی که در قوانین بودجه سنواتی منظور می‌گردد در اختیار سازمان مذکور که وظیفه شناسایی، رسیدگی، مطالبه و وصول این عوارض را عهده‌دار می‌باشد، قرار می‌گیرد که برای تأمین و تعمیر و بازسازی ساختمان و خرید تجهیزات، آموزش و تشویق کارکنان، حسابرسی مؤدیان، اطلاع‌رسانی و آموزش مؤدیان، تشویق و جایزه به مصرف کنندگان و سایر اشخاص که در امر ارائه اطلاعات مالیاتی و وصول مالیات فعالیت می‌کنند هزینه نماید. وجوه پرداختی به استناد این بند به عنوان پاداش وصولی از شمول مالیات و کلیه مقررات مغایر مستثنی است.

ماده ۴۶- معادل دوازده در هزار ارزش گمرکی کالاهای وارداتی که حقوقی ورودی آنها وصول می‌شود از محل اعتباراتی که همه ساله در قوانین بودجه سنواتی کل کشور منظور می‌شود در اختیار وزارت کشور قرار می‌گیرد تا براساس مقررات بند الف ماده ۴۵ این قانون هزینه نماید.

فصل هشتم - جریمه‌های مالیاتی

ماده ۴۷- مؤدیان مالیاتی در صورت تخلف از مقررات این قانون در موارد ذیل علاوه بر پرداخت مالیات، مشمول جریمه‌هایی به شرح زیر خواهند شد.

۱- عدم ثبت نام در مهلت مقرر، معادل ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال یا بیست درصد (۲۰٪) مالیات فروش، هر یک که بیشتر باشد، برای هر دوره مالیاتی قبل از دوره ثبت نام یا شناسایی

۲- عدم تسلیم اظهارنامه از تاریخ ثبت نام یا شناسایی حسب مورد، معادل ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال یا بیست درصد (۲۰٪) مالیات بر ارزش افزوده، برای هر دوره مالیاتی، هر یک که بیشتر باشد، حکم این بند در مورد فروش (درآمدهای) کالاها و خدمات کتمان شده به شرط احراز نیز جاری خواهد بود.

۳- در صورت ارائه اسناد و مدارک (فروش) معادل ده درصد (۱۰٪) مالیات فروش نسبت به اسناد و مدارک ارائه نشده؛

۴- مؤدیان مکلف به داشتن دفاتر در صورت عدم ارائه دفاتر معادل پانزده درصد (۱۵٪) مالیات فروش.

- ۵- عدم درج شماره اقتصادی خود یا خریدار (فعالان اقتصادی مکلف به داشتن شماره اقتصادی) در صورتحساب، معادل ده درصد (۱۰٪) مالیات فروش همان صورتحساب؛
- ۶- صدور و یا استناد به صورتحساب معامله غیرواقعی، معادل صد درصد (۱۰۰٪) مالیات فروش همان صورتحساب.
- ۷- کتمان تمام یا بخشی از عرضه کالا و ارائه خدمات، معادل پنجاه درصد (۵۰٪) مالیات فروش معامله کتمان شده؛
- ۸- استناد و اسناد مدارک و صورتحسابهای غیرواقعی منجر به استرداد، علاوه بر وصول اصل مالیات و جریمه‌های متعلق و همچنین اعمال جریمه‌های موضوع ماده (۵۱) این قانون از زمان استرداد، جریمه‌ای معادل معادل بیست و پنج درصد (۲۵٪) وجوه استرداد شده.
- ۹- دریافت مالیات فروش توسط مؤدیان موضوع این قانون از کالاها و خدمات معاف و همچنین وصول مالیات فروش توسط اشخاص غیرمشمول فراخوان‌های اجرای قانون، علاوه بر وصول مالیات فروش و جریمه تأخیر موضوع ماده (۵۱) این قانون معادل صد درصد (۱۰۰٪) آن به عنوان جریمه وصول خواهد شد.
- و- ماده واحده ماده (۸۷) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت مصوب ۱۳۷۳/۱۲/۲۸ و اصلاحیه آن مصوب ۱۳۹۰/۱۱/۱۸؛
- ز- قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰/۰۸/۲۲؛
- ح- قانون تهیه مسکن برای افراد کم درآمد مصوب ۱۳۷۲/۰۶/۲۱؛
- ط- قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری- صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۲/۰۶/۰۷؛
- ی- قانون تشکیل و اداره مناطق ویژه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴/۰۹/۰۵؛

در صورتی که مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی مشمول مالیات بر ارزش افزوده تلقی شوند بندهای ۹ و ۱۰ ماده فوق‌الذکر باید حذف گردند.

- ماده ۵۴-** تاریخ اجرای این قانون از ابتدای فروردین دومین سال پس از سال تصویب می‌باشد.
- تبصره-** تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون، قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷/۰۲/۱۷ لازم‌الاجرا می‌باشد.
- ماده ۵۵-** ماده (۲) قانون نوسازی و عمرانی شهری مصوب ۱۳۴۷/۰۹/۰۷ از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون به شرح زیر اصلاح می‌گردد:
- عبارت «پنج در هزار» مندرج در ماده (۲) به عبارت یک و نیم (۱/۵) درصد اصلاح می‌شود.

